

25 Απριλίου, 1989

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΟΥ,

Εφεσείοντες-Καθ' ων η αίτηση,

v.

ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΑΚΑΤΑΜΙΤΗ,

Εφεσίβλητου-Αιτητή.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 843).

- 5 *Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Αυτοκίνητα οχήματα, εισαγωγή από Κυπρίους — Διάταγμα 188/82 Υπουργικού Συμβουλίου — "Μόνιμη εγκατάσταση" — Περίοδος σπουδών, οσονδήποτε μακρά και εάν είναι, δεν αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση — Όμως, διαν η πρόθεση μετάβασης στο εξωτερικό είναι για μόνιμη εγκατάσταση, τότε, έστω και εάν κατά την διάρκεια της παραμονής του στο εξωτερικό, το άτομο σπουδάσει, η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης δεν μετατοπεται σε προσωρινή.*
- 10 *Εφαρμόζοντας την πιο πάνω αρχή, το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση, που στρεφόταν εναντίον αποφάσεως Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με την οποία η επίδικη απόφαση, που είχε απορρίψει αίτημα του εφεσίβλητου για αδασμολόγητη εισαγωγή αυτοκινήτου οχήματος, είχε ακυρωθεί. Ο λόγος της απορρίψεως της εφέσεως ήταν ότι το εύρημα του Δικαστή, που είχε εκδικάσει πρωτόδικα την υπόθεση, ότι υπήρχε μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό εδικαιολογείτο πλήρως από τα γεγονότα της υποθέσεως αυτής.*
- 15 *Η έφεση απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*
- 20

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Matsas v. Republic (1985) 3 C.L.R. 54,

Michael v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2067,

5

Kourtellas v. Minister of Finance (1986) 3 C.L.R. 2079,

Constantinides v. Republic and Another (1988) 3 C.L.R. 2375.

10

Έφεση.

Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Σαββίδης, Δ.) η οποία δόθηκε στις 27 Ιουλίου, 1988 (Αρ. Προσφυγής 301/87) (1988) 3 Α.Α.Δ. 1565, 15 με την οποία έγινε αποδεκτή η προσφυγή του αιτητή εναντίον της άρνησης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να του επιτρέψει να εισάξει αδασμολόγητο αυτοκίνητο σαν επαναπατρισθείς.

20

A. *Βασιλειάδης*, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Εφεσείοντες.

A.Σ. *Αγγελίδης*, για τον Εφεσίβλητο.

25

A. ΛΟΪΖΟΥ, Π: Την απόφαση θα εκδώσει ο Δικαστής κ. Χρ. Αρτεμίδης.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ: Η Κυπριακή Δημοκρατία εφεσιβάλλει την πρωτόδικη απόφαση με την οποία έγινε αποδεκτή 30 η προσφυγή του εφεσίβλητου-αιτητή, εναντίον της άρνησης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να του επιτρέψει την εισαγωγή αδασμολόγητου αυτοκινήτου, βάσει των προνοιών της Κ.Δ.Π. 188/82, 4ος Πίνακας, Εδάφιο 19, Κλάση Ο.Ι του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων 35 Καταναλώσεως Νόμου του 1978 (18/78).

Τα γεγονότα της υπόθεσης δεν αμφισβητούνται, υπάρχει δύμας διχογνωμία αναφορικά με το αποτέλεσμα που προκύπτει όταν υπαχθούν στην υπό εξέταση νομική διάταξη.

40

Ο εφεσίβλητος έφυγε από την Κύπρο στις 28.8.74, σε ηλικία 16 χρόνων, και εγκαταστάθηκε με τη μητέρα του στην Ελλάδα όπου και εφοίτησε σε σχολείο μέσης εκπαί-

45

- δευσης μέχρι της λήξης του σχολικού έτους 1976. Στις 4.7.76 πήγε στην Αγγλία, πάλι μαζί με τη μητέρα του, που είναι κάτοχος Αγγλικού διαβατηρίου, οι δε αρχές της χώρας του επέτρεψαν επ' αόριστο παραμονή σ' αυτή. Ο 5 εφεσίβλητος εργάστηκε για κάποιο χρονικό διάστημα και μετά ενεγράφη σε πανεπιστήμιο. Στις 2.7.82 τελείωσε τις σπουδές του και πήρε το δίπλωμα του αρχιτέκτονα του Κολλεγίου Κάντερπουρη. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του εργάζόταν περιοδικά, ενώ όταν απέκτησε το δίπλωμά 10 του εργάστηκε σε μόνιμη βάση. Στις 21.8.86 επέστρεψε στην Κύπρο. Στις 15.10.86 υπέβαλε αίτηση για την αδα- σμολόγητη εισαγωγή ενός αυτοκινήτου μάρκας Μερσε- 15 ντές, το οποίο είχε ήδη παραγγείλει στις 22.5.86 και έφτα- σε στις αρχές του 1987. Στις 16.2.87 η αρμόδια αρχή απέρριψε το αίτημα του εφεσίβλητου με την ακόλουθη δι- καιολογία, που παραθέτουμε σε μετάφραση:

"Αναφέρομαι στο πιο πάνω ζήτημα και λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι δεν κατέστη δυνατό να γίνει αποδεκτό το αίτημά σας γιατί μέσα στο χρονικό διά- στημα των 10 ετών παραμονής σας στο Ηνωμένο Βασί- 20 λειο περιλαμβάνεται περίοδος σπουδών η οποία δεν λογίζεται ως μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό."

- 25 Στην απόφασή του ο ευπαίδευτος Δικαστής ενδιέτριψε σε αποφάσεις Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που επιλήφθησαν πρωτοδίκως της ερμηνείας της φράσης "μό- νιμη εγκατάσταση", ως, *Μάτσας ν. Δημοκρατίας* (1985) 3 Α.Α.Δ. 54, *Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 2067, 30 *Κουρτέλλας ν. Υπουργού Οικονομικών* (1986) 3 Α.Α.Δ. 2079 και αποδεχόμενος την προσφυγή έκρινε πως η αρνη- τική απόφαση της διοίκησης βασιζόταν σε εσφαλμένη ερ- μηνεία της νομικής διάταξης κατά την εφαρμογή της στα γεγονότα της υπό κρίση υπόθεσης. Συγκεκριμένα, το Δικα- 35 στήριο κατέληξε στο συμπέρασμα πως τα αδιαφιοβήτητα γεγονότα αποδείκνυαν ότι η μετάβαση του εφεσίβλητου στο εξωτερικό ήταν για μόνιμη εγκατάσταση. Το γεγονός δε πως κατά τη διάρκεια της παραμονής του εσπούδασε δεν μετέβαλλε το χαρακτήρα της μόνιμής του εγκατάστα- 40 σης, που στο σύνολο των περιστάσεων της διαμονής του στην αλλοδαπή συνιστούσε.

Τόσο ο δικηγόρος της εφεσείουσας όσο και του εφεσί-

βλητου επανέλαβαν ενώπιον μας τις εισηγήσεις που έκαμαν στο πρωτόδικο Δικαστήριο προς υποστήριξη των θέσεών τους.

Στις 2.12.88 η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχε την ευκαιρία να επιληφθεί του ίδιου αριθμώς θέματος στην υπόθεση *Constantinides v. The Republic and Another* (1988) 3 C.L.R. 2375. Το ουσιώδες μέρος που αφορά στην κρινόμενη υπόθεση βρίσκεται στο πιο κάτω απόσπασμα, που παραθέτουμε σε μετάφραση:

5

10

"Το ζήτημα της 'μόνιμης εγκατάστασης', που είναι το κρίσιμο στοιχείο στην υπό αναφορά Διάταξη, 0.1.19, έχει εξεταστεί από το Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων και θα αναφερθούμε σε μερικές απ' αυτές. Μεταξύ άλλων είναι οι *Μάτσας v. Δημοκρατίας* (1985) 3 A.A.D. 54, *Μιχαήλ v. Δημοκρατίας* (1986) 3 A.A.D. 2067 και μερικές πιο πρόσφατες όπως *Ανδρέας Τοφή v. Δημοκρατίας* (1988) 3 A.A.D. 1625 και *Δημήτριος Λακαταμίτης v. Δημοκρατίας και Άλλου* (1988) 3 A.A.D. 1565. Σε όλες αυτές τις υποθέσεις ακολουθήθηκε με συνέπεια η αρχή ότι παραμονή σε μια χώρα ως φοιτητής για εκπαιδευτικούς σκοπούς όσο μακρόχρονη και αν είναι δεν αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση".

15

20

25

(Η υπογράμμιση δική μας).

Η παραμονή ενός προσώπου επομένως στο εξωτερικό δεν θεωρείται μόνιμη, αν αυτή γίνεται για εκπαιδευτικούς λόγους. 'Όταν όμως η πρόθεση μετάβασής του στο εξωτερικό είναι για μόνιμη εγκατάσταση, τότε έστω και αν κατά τη διάρκειά της το άτομο αυτό σπουδάζει, τούτο δεν σημαίνει πως διαφοροποιείται η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης σε προσωρινή. Στο τέλος της ίδιας απόφασης το Δικαστήριο αναφέρει και τα εξής, σε μετάφραση:

30

35

"Μπορούμε επίσης να αναφέρουμε εδώ ότι η μαρτυρία του αιτητή ενώπιον του Δικαστηρίου πρόσθεσε στο υλικό που τέθηκε ενώπιον των καθ' ων η αίτηση (της διοίκησης) ένα υποκειμενικό μόνο στοιχείο το οποίο παρότι είναι ουσιώδες για να αποφασιστούν ζητήματα ως κατοικία και διαμονή, εν τούτοις, το στοιχείο αυτό

40

πρέπει να εξεταστεί με βάση το σύνολο των περιστατικών και δεν είναι δυνατό να εκληφθεί ότι αποδείχνει αναντίρρητα την πρόθεση του ενδιαφερόμενου προσώπου και ειδικώτερα όταν τέτοιες δηλώσεις γίνονται μετά το συμβάν, και στην πραγματικότητα, πολύ αργότερο από αυτά".

- 5 Στην εξεταζόμενη υπόθεση τα ενώπιον της διοίκησης γεγονότα αναφορικά με την παραμονή του στο εξωτερικό 10 ήσαν αδιαμφισβήτητα και ο εφεσίβλητος δεν προσπάθησε αναδιπλώνοντάς τα να πείσει εκ των υστέρων για την πρόθεσή του αυτή. Αυτός έφυγε από την Κύπρο με τη μητέρα του μετά την εισβολή σε ηλικία 16 χρόνων και εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα. Μετά, πάλι συνοδευόμενος από 15 τη μητέρα του, που έχει Βρεττανικό διαβατήριο, εγκαταστάθηκε στην Αγγλία. Οι αρχές του επέτρεψαν επ' αόριστο παραμονή και ο εφεσίβλητος για τους σκοπούς της Αγγλικής Νομοθεσίας εθεωρείτο Βρεττανός πολίτης με τις υποχρεώσεις και ωφελήματα που συνεπαγόταν αυτή η ιδιότητα, ως κοινωνικές παροχές και εκπαίδευση με δίδακτρα 20 που πληρώνουν οι Άγγλοι πολίτες. Μετά τις σπουδές του εργάστηκε για ορισμένο χρονικό διάστημα οπόταν αποφάσισε να επιστρέψει στην Κύπρο.
- 25 Το σύνολο των πιο πάνω γεγονότων αποδείχνει ότι η εγκατάσταση του αιτητή στο εξωτερικό ήταν μόνιμη. Η απόφαση επομένως του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι ορθή. Η έφεση απορρίπτεται δίχως έξοδα.

30

H έφεση απορρίπτεται χωρίς έξοδα.